

STYRKET PÆDAGOGISK LÆREPLAN

Børnehuset den grønne giraf

BRØNDERSLEV
KOMMUNE

Indhold

Hvem er vi?	4
Læreplansblomsten	7
KVALid	8
Børnesyn	8
I Brønderslev Kommune betyder det at.....	9
Dannelse og børneperspektiv	10
I Brønderslev Kommune betyder det at.....	10
Leg	10
I Brønderslev Kommune betyder det at.....	10
Læring	10
I Brønderslev Kommune betyder det at.....	11
Børnefællesskaber	11
I Brønderslev Kommune betyder det at.....	11
Pædagogisk læringsmiljø, herunder arbejdet med fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljøer	12
I Brønderslev Kommune betyder det at.....	12
Forældresamarbejde	12
I Brønderslev Kommune betyder det at.....	12
Børn i udsatte positioner	13
I Brønderslev Kommune betyder det at.....	13
Sammenhænge, herunder inddragelse af lokalsamfundet	13
I Brønderslev Kommune betyder det at.....	14
De seks læreplanstemaer	14
Evalueringskultur	14
Hos os betyder det at vi.....	14
Alsidig og personlig udvikling	15
Hos os betyder det at vi.....	15
Formål.....	15
Børnehaven.....	16
Vuggestuen	17
Kultur, æstetik og fællesskab	17
Hos os betyder det at vi.....	17

Formål.....	18
Børnehaven.....	18
Vuggestuen	18
Natur, udeliv og science.....	19
Hos os betyder det at vi.....	19
Formål.....	20
Børnehaven.....	20
Vuggestuen	20
Krop, sanser og bevægelse	21
Hos os betyder det at vi.....	21
Formål.....	22
Børnehaven.....	22
Vuggestuen	22
Kommunikation og sprog.....	23
Hos os betyder det at vi.....	23
Formål.....	23
Børnehaven.....	23
Vuggestuen	24
Social udvikling.....	24
Hos os betyder det at vi.....	24
Formål.....	24
Børnehaven.....	25
Vuggestuen	25

Hvem er vi?

De fysiske rammer:

Den Grønne Giraf har indtil april 2019 været en børnehave med plads til 85 børn i alderen 3-6 år. I april 2019 etablerede vi en vuggestuegruppe med en normering på 17 og en kapacitet til 20 vuggestuebørn. I den forbindelse blev børnehavedelen nednomineret til 65 og en kapacitet til 70 børnehavebørn fordelt på tre stuer. Som led heri blev køkkenet ombygget til et produktionskøkken. Alle børn får 3 måltider i løbet af dagen. I dag er Den Grønne Giraf normeret til 70 børnehavebørn og 20 vuggestuebørn. Børnehavebørnene er fordelt på 3 aldersintegrerede stuer, Krokodillestuen, Tigerstuen og Pandastuen, mens vuggestuen er fordelt på én stue, Pingvinstuen.

Den Grønne Giraf har en stor og dejlig legeplads med plads til mange forskellige aktiviteter, lige fra motorikrum i kolonihavehuset til bålplads, legeredskaber med armgang og muligheder for at udfordre højder, graveområde og ture op og ned ad bakkerne. Legepladsen giver også mulighed for aktiviteter og udfordringer for børnene i de forskellige aldersgrupper.

I forbindelse med opstart af vuggestuegruppen har vi etableret en lille beskyttet legeplads til vuggestuebørnene. Vuggestuebørnene kan også benytte den "store" legeplads i det omfang, de kan rumme det. Der er legeredskaber der udfordrer vuggestuebørn i alle aldre og der er mulighed for at have de helt små vuggestuebørn med på legepladsen, da der både er sandkasse, gummiunderlag, græs og fliser der kan leges på. Der medbringes også indendørs legeredskaber med ud, for at skabe en kobling og en tryghed i læringsmiljøerne, for de helt små. De ældste vuggestuebørn kan udfolde sig motorisk og fordybe sig i legen på legepladsen, da vi både har cykler, scootere, rutschebane, tog, legehus og sandkasse.

Det faglige pædagogiske grundlag:

I Den Grønne Giraf arbejdes der overordnet og både i vuggestuen og børnehaven med et årshjul, som tager udgangspunkt i årets gang, i højtider, årstider og hvad børn, personale og dagtilbudsbestyrelse finder interessant og relevant at fordybe sig i med børnene i Den Grønne Giraf. Årshjulet justeres årligt både af personalegruppen og af dagtilbudsbestyrelsen. De temaer der arbejdes med i årshjulet, berører de forskellige læreplanstemaer, og disse læringsprocesser dokumenteres løbende med billeder og opslag i Den Grønne Giraf, samt på Dagtilbudsområdet's Facebook side.

Vi har i Den Grønne Giraf et særligt fokus på Low Arousal tilgang. Dette betyder at vi på personalemøder systematisk har fokus på vores tilgang til børnene, især i konfliktsituationer. I Den Grønne Giraf har vi fokus på at vi er et dagtilbud for alle børn, at dette børnesyn lever i praksis. Dette betyder at vi som voksne rummer alle børn som de er, at vi justerer rammen fremfor barnet. Vi arbejder målrettet med at guide børnene frem for at irettesætte dem, at give børnene handlemuligheder i de svære situationer. Vi er opmærksomme på at konflikt nedtrappe fremfor at optrappe. De voksne justerer hele tiden deres forventninger og krav til det enkelte barn og på daglig basis, endda fra time til time hvis det er nødvendigt. På denne måde viser vi barnet at vi rummer og accepterer det. Low Arousal tilgangen har lært os at kommunikere og følge op med barnet efter en konflikt, når der igen er ro på barnets nervesystem, det er her barnet er modtageligt for læring. Det

er vores erfaring at det kan være meget forskelligt hvordan vi bedst muligt skaber trivsel, læring, udvikling og dannelse for det enkelte barn, og at det kan variere enormt meget.

Vi er i Den Grønne Giraf også optaget af den fællesskabende pædagogik og inklusion. Vi arbejder målrettet ud fra en inklusions indsatsmodel som alle i dagtilbudsområdet er blevet introduceret for. Indsatsmodellen har fokus på at skabe et læringsmiljø med en kultur der har fokus på barnets ressourcer, som booster børnene i det store børnefællesskab, som synliggør børnene og har fokus på barnets deltagelsesmuligheder i børnefællesskabet. Vi arbejder systematisk med indsatsmodellen på alle stuer. Den voksne er aktivt deltagende og rammesættende i børnefællesskabet.

Derudover arbejdes der med udgangspunkt i KVALid - Loops, der udarbejdes 2 Loops pr. stue årligt. Loopsene er medvirkende til at højne kvaliteten i læringsmiljøerne. Loopsene udvælges med udgangspunkt i den aktuelle børne- og personalegruppe, samt med udgangspunkt i de anbefalinger det pædagogiske tilsyn kommer med.

Det daglige pædagogiske arbejde i vuggestuen:

I vuggestuen arbejdes der dagligt i små relationsgrupper som er sammensat ud fra børnenes relationer og alder. Relationsgrupperne bliver jævnlige justeret i takt med børnenes udvikling, behov og interesser, og i takt med at der løbende starter nye børn i vuggestuen. Vuggestuens hverdag hviler på en solid og fast struktur, hvor der hele tiden er fokus på positionering hos både børn og voksne. Der er stort fokus på den voksnes rolle og positionering, både i samspil med børnene men også i overgangsperioder, hvor vuggestuebørnene skal gå fra én aktivitet til en anden. Formålet med dette er at skabe trykke, rolige og forudsigelige overgange. Dette gøres bl.a. med fokus på positionering, kommunikation og visuel støtte. I vuggestuen arbejdes der hver dag i mindre grupper (relationsgrupperne), hvor faste voksne er tilknyttet. Alt dette er synligt for børn og forældre i form af kommunikation og visuel støtte, så børnene kan se hvad de skal lave og hvilke børn og voksne de skal være sammen med. Aktiviteterne i relationsgrupperne har især fokus på den alsidige personlige udvikling samt social udvikling. De voksne er aktivt deltagende i legen sammen med børnene, hvor de spejler og italesætter børnenes intentioner og følelser både overfor barnet selv og overfor de andre børn. Derudover guider og spejler den voksne børnene i legen igennem den aktive deltagelse. Alt dette skaber de bedste deltagelsesmuligheder for alle børn i legen. Aktiviteterne i relationsgrupperne tager også udgangspunkt i de andre læreplanstemaer samt vores årshjul.

Det daglige pædagogiske arbejde i børnehaven:

I børnehaven har vi valgt at skabe en struktur, hvor børnene mødes i aldersopdelte aktiviteter på tværs af stuerne hver onsdag. Der er faste voksne fra hver stue tilknyttet de aldersopdelte grupper. I de aldersopdelte grupper er der fokus på især den alsidige personlige udvikling og social udvikling. Der er fokus på at udvikle sig personligt, følelsesmæssigt og socialt i et børnefællesskab med børn der er på samme alder. Alt dette foregår i samspil med de voksne, som er aktivt deltagende i legen sammen med børnene. Vi oplever at den voksnes aktive deltagelse i leg også skaber de bedste deltagelsesmuligheder og legekompeter for alle børn i børnefællesskabet, hvor den voksne både spejler og guider børnene i legen. Hos de ældste børn i børnehaven, har vi et

særligt fokus på at være medskabende ift. resiliens og den personlige og følelsesmæssige udvikling, så de bliver så nysgerrige, selvstændige og selvhjulpne som muligt for at lette overgangen til den kommende skoletid. Vi har særligt fokus på det relationelle og den følelsesmæssige udvikling, samt at give børnene redskaber til at løse konflikter med hinanden på en hensigtsmæssig måde. Dette gør vi bl.a. ved at bruge pædagogiske redskaber som "Fri for mobberi". Børnene lærer her at mentalisere, afkode og aflæse hinanden, i samarbejde med voksne som guider og er ved siden af og i samspil med børnene.

Læringsmiljøerne på alle stuer i børnehaven er indrettet således at børnene lettere kan finde ro til fordybelse i leg med børn der kan bidrage til en alderssvarende social udvikling, men som også kan bidrage til læring og udvikling ved at spejle sig i et barn der er en smule ældre. Læringsmiljøerne på stuerne er tilpasset børnegruppens alder og interesser, og justeres jævnligt. Vi har haft støtteindsatser på læringsmiljøet på alle stuerne i børnehaven. Dette har været særdeles udbytterigt, og har været med til at skabe afgrænsede læringsmiljøer med visuel støtte. Vores støtteindsatser har også skabt en hverdag for børnene hvor visuel støtte, en fast struktur, bevidst positionering af de voksne på stuerne er blevet en del af den daglige pædagogiske praksis. Derudover har der været særligt fokus på den voksnes tilgang til børnene, dette ses tydeligt i den pædagogiske praksis, hvor de voksne er guidende frem for irettesættende overfor børnene.

Vi ser os som ét hus, hvor børnene også har mulighed for at lege på kryds og tværs af stuerne. Det er derfor vigtigt at kvaliteten i læringsmiljøerne på alle stuer er høje, så alle børn får samme udbytte af læringen, uanset hvilken stue barnet er på.

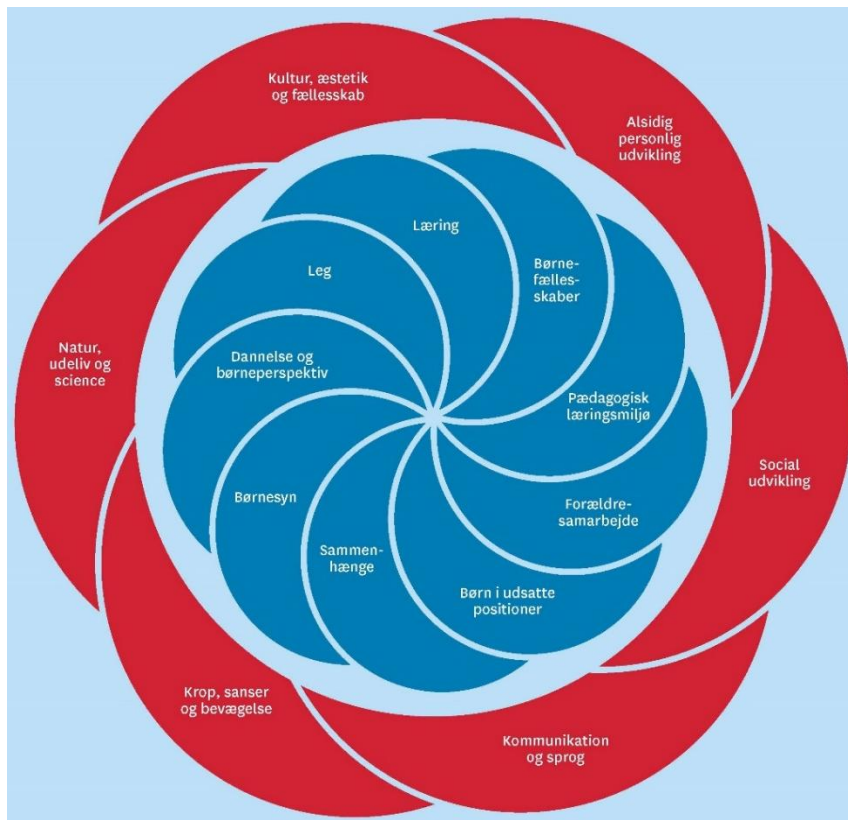
Processer i forbindelse med læreplansarbejde:

Vi har arbejdet med læreplanen løbende på personalemøder og pædagogisk dag, hvor vi også anvender KVALid. Dette er med til at sætte mål, værdier og retning for vores fælles pædagogfaglige afsæt. Gennem vores faglige drøftelser, har vi haft blik på nuancerne, hvilket har styrket den fælles faglige retning og kvalitet i den daglige praksis.

Derudover tager udarbejdelsen af vores læreplan også afsæt i vores pædagogiske tilsyn, hvor vi får sparring og inspiration til at justere både i vores praksis og læreplan.

Vi har arbejdet med at revidere vores læreplan siden september 2022, vi evaluerer læreplanen løbende. Vores læreplan er dynamisk og vil løbende ændres, og komme på hjemmesiden efter personalet og bestyrelsen har arbejdet med den.

Læreplansblomsten

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et dynamisk dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde. Seneste opdaterede version af læreplanen lægges på institutionens hjemmeside hvert andet år, men kan rekvireres ved kontakt til dagtilbudsleder/daglejerpædagog. I løbet af de to år, er læreplanen et arbejdsredskab for dagtilbuddet hvor planen gennemgår løbende evaluering og justering. Det fremgår af den pædagogiske læreplan, hvordan der hele dagen arbejdes med at etablere inkluderende læringsmiljøer og børnefællesskaber. Gennem leg, planlagte vokseninitierende og børneinitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, samt daglige rutiner giver børn de bedste muligheder for at trives, lære udvikle sig og dannes.

Den pædagogiske læreplan er udarbejdet med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag. Den består af en række centrale elementer der er kendetegnede for den forståelse og tilgang, hvormed der arbejdes med børns udvikling, dannelse, læring og trivsel. Centralt i dette er Brønderslev Kommunes Børnesyn, hvorfor dette præsenteres indledningsvist.

De pædagogiske læringsmiljøer beskrevet i denne pædagogiske plan er tilrettelagt, så de inddrager hensynet til børns perspektiver og deltagelse, til børnefællesskabet og til dne aktuelle børnegrupes sammensætning og forudsætninger.

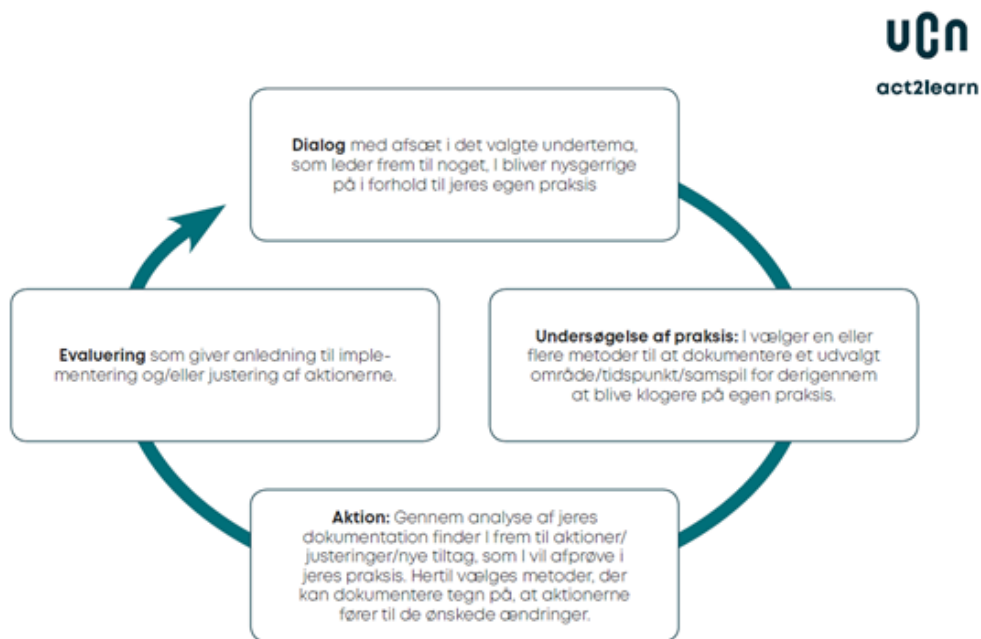
KVALid

KVALid står for Kvalitet i dagtilbud og er et dialogbasere værktøj til systematisk selvevaluering, der arbejdes med på hele dagtilbudsområdet. Arbejdet har været i gang siden efteråret 2020.

Gennem aktionslæring og med afsæt i kvalitetskriterierne i KVALid, undersøger, udforsker og evaluerer vi løbende vores pædagogiske praksis.

Med KVALid arbejdes der med rammerne omkring barnet – altså i læringsmiljøet. Her kigges både på struktur, proces, børneperspektiv og læreplanen, i tråd med Børnesynet.

Når der arbejdes med KVALid er det i en aktionslæringstilgang. Nedenstående model viser et loop i aktionslæringstilgangen.

Børnesyn

Det enkelte barn er ligeværdigt, unikt og indeholder masser af ressourcer og udviklingspotentialer. Barnet udvikler sig og lærer gennem relationer til andre – såvel børn som voksne i et forpligtende fællesskab.

Barnet skal forstås ud fra de sammenhænge, det indgår i og ud fra de betingelser det har for at handle. Barnets adfærd kan derfor ikke ses løsrevet fra de voksnes praksis og slet ikke løsrevet fra de rammer og regler de voksne sætter op for børnenes liv med hinanden.

- For at forstå barnet, skal vi voksne undersøge barnets baggrund og hverdag.
- Barnet er aldrig et problem men det kan være en del af en problematik – og så har vi som voksne ansvaret.
- Barnets trivsel og udvikling påvirkes af hvilken tilgang og sprog, vi voksne anvender i kontakten med barnet.

Som fagprofessionel i Brønderslev Kommune betyder det:

- At du er bevidst om, at den måde du forstår barnet på og det sprog du bruger, har afgørende betydning for barnets udvikling og muligheder.
- At du tager ansvar for at finde ud af hvad det er der i omgivelserne står i vejen for barnet, hvis barnet ikke lykkes ift. De krav og forventninger vi stiller i dagplejen, daginstitution og i skolen.
- At du aldrig beskriver et barn negativ – for så er det umuligt at forandre sig som barn.
- At du kan tænke u fra flere perspektiver, fordi virkeligheden altid kan se anderledes ud og kan ændres. Derfor benytter du flere forskellige tilgange for at barnet skal lykkes.
- At du er bevidst om at et fællesskab ikke udvikles for at fokusere på individer – men snarere omvendt: Fællesskabet er rammen for individets dannelse og udvikling.
- At du er bevidst om, at forældres holdninger og deltagelse i børnenes liv, har betydning for børnenes fællesskaber.

På dagtilbudsområdet i Brønderslev Kommune arbejder vi ud fra et fælles Børnesyn. Dette danner grundlag for vores pædagogiske praksis. Børnesynet har en betydning for den måde, vi møder børnene på. Vi ser børn som kompetente aktører, der har brug for omsorg, udfordringer og positive forventninger. Sproget skaber virkeligheden og vi arbejder derfor bevidst med narrativer. Vores dagtilbud skal danne rammen for det gode børneliv, og vi arbejder ud fra en erkendelse af, at alle børn har brug for at være en del af et fællesskab, hvor de føler sig set, hørt og forstået. Vi ser børnenes initiativer og perspektiver som noget centralt i forhold til at udvikle selvværd og gå-på mod. Børnene skal opleve glæde ved at lære, hvorfor vi har ansvar for at have fokus på dette igennem hele vores dag. Med KVALid har vi fokus på at opkvalificere læringsmiljøerne omkring børn, da barnets forudsætninger skal forstås ud fra de rammer, som barnet indgår i – og de muligheder de har for at handle.

I Brønderslev Kommune betyder det at...

I det daglige arbejde har vi hele tiden fokus på at agere ud fra Børnesynets intentioner. To gange årligt afholdes en fælles intro-dag for nye medarbejdere på skole- og dagtilbudsområdet, hvor der introduceres til Børnesynet, den systematiske tilgang, den sammenhængende børnepolitik og arbejdet med udvikling i fællesskaber. Børnesynet er vedhæftet stillingsopslag, når vi søger nye medarbejdere på dagtilbudsområdet. Dette sikrer et indblik i vores tilgang helt fra starten af ansættelsesforholdet.

Dannelse og børneperspektiv

Børn skal opleve at have indflydelse på deres hverdag og inviteres til aktiv deltagelse i egen læring. Dannelsesprocessen sker hele dagen, da der opstår mange daglige situationer, hvor barnet skal agere i samarbejde med andre. Det er i denne proces vi skaber forudsætninger for, at barnet oplever at være medskaber af egen læring. Det er ligeledes i denne proces, at børnene kan lære, at verden er større end dem selv, og at det er en fælles opgave at passe på hinanden og fællesskabet.

I Brønderslev Kommune betyder det at...

Børnene i dagtilbud skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og for at styrke den demokratiske forståelse. Gennem trygge og pædagogiske læringsmiljøer inviteres barnet til at være aktivt deltagende og have reel indflydelse på dagligdagen og aktiviteterne i institutionen. De voksne støtter børnene i at forholde sig prøvende og nysgerrigt til verden omkring sig, så de oplever at være en del af et demokratisk og mangfoldigt fællesskab.

Leg

Legen har værdi i sig selv og er grundlæggende for børnenes sociale og personlige læring, trivsel og udvikling. Derfor udgør legen et særdeles vigtigt element i vores forståelse af den måde, hvorpå børn tilegner sig livserfaringer. Børns nysgerrige og eksperimenterende tilgang til verden og legen skal imødekommes og prioriteres i det daglige arbejde. Vi ser den frie og spontane leg som en vigtig del af barnets hverdag – her har barnet mulighed for at udvikle selvbestemmelse og indflydelse sammen med andre. Legen skal se på børnenes præmisser, men kan rammesættes af de voksne, så den udvikles og nuanceres i samarbejdet.

I Brønderslev Kommune betyder det at...

Vi voksne går foran, ved siden af og bagved børnene i både voksen- og børneinitieret leg. Vi arbejder ud fra ICDP, som understøtter samspillet og hvor den voksne har ansvaret for relationen. Vi arbejder med at inddele læringsrummene med plads til mindre grupper, både indendørs og udendørs.

Læring

Børns læring i dagtilbud skal forstås bredt og handler om at understøtte børns kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive udvikling. Det indebærer bl.a. at stimulere børnenes nysgerrighed, gåpåmod, selvværd, sprog og motorik, hvilket sker gennem fx leg, relationer og udforskning. Børns læring tænkes ind i den daglige praksis på tværs af strukturer. Vi har fokus på at skabe læringsmiljøer, der sikrer deltagelsesmuligheder for alle og at processer er meningskabende og motiverer børnene. Trygge relationer i fællesskabet har stor betydning for børnenes læringslyst, da det er i samarbejde med andre, at læring og udvikling kan finde sted. Børns læring finder sted både i børne- og vokseninitierede aktiviteter, leg og rutinesituationer, og et stærkt pædagogisk læringsmiljø har derfor fokus på kvaliteten i alle typer af situationer gennem hele dagen.

I Brønderslev Kommune betyder det at...

Vi har fokus på at tilrettelægge læringsmiljøer med udgangspunkt i muligheden for udforskning og udfoldelse af læring situationer, der understøtter barnets udvikling. Vi har fokus på at balancere fordelingen af børne- og vokseninitierede aktiviteter i løbet af hele dagen og hver dag, så mulighed gives for at læring kan opstå planlagt og spontant. Vi har fokus på at hjælpe børnene med at komme fra idé til handling, men med fælles planlægning og sammen finde løsningsmuligheder. Vi har fokus på børnenes nærmeste udviklingszone, således at der stilles krav og aktiviteter, som børnene har mulighed for at lykkes med og som børnene samtidig lærer af og udvikles gennem

Børnefællesskaber

Dagtilbuddet skal skabe rum for, at børn kan etablere venskaber og fællesskaber på tværs af alder, køn og kultur. Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så der er en balance mellem initiativer fra det enkelte barn og hensyn til fællesskabet.

Vi arbejder med inkluderende børnefællesskaber, hvor vi møder barnets behov og viser det, at der er plads til alle i vores fællesskab. Et trygt børnefællesskab er fundamentet for børns sociale liv og trivsel og det er her børn udvikler vigtige kompetencer som engagement og samarbejde med andre børn. Børn lærer her at have indflydelse på eget liv og bidrage til fællesskabet.

Børn indgår hver dag i forskellige meningsfulde fællesskaber, der er motiverende for deres trivsel og læring. Det er både forældre og personale der er ansvarlige for at skabe et inkluderende miljø i institutionen, som alle kan indgå i.

I Brønderslev Kommune betyder det at...

Vi har fokus på at tilgodese hele børnegruppens behov og interesser og skabe et inkluderende læringsmiljø, hvor der tages udgangspunkt i den aktuelle ørnegruppes forskellige behov, aktivitetsniveau og interesser. Vi er opmærksomme på at være lyttende og indgå i dialog med børnene, samt være opmærksomme på ørnenes nonverbale sprog og agere herefter. Vi har fokus på at få alle med og skabe fælles opmærksomhed og støtte alle børn i at have muligheden for at være en del af både vokseninitierede aktiviteter og børnenes egne lege.

Pædagogisk læringsmiljø, herunder arbejdet med fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljøer

Tilrettelæggelsen af det pædagogiske læringsmiljø skal ske ud fra hensyn til børnenes perspektiver og deres forskellige forudsætninger samt børnefællesskabet og børnegruppens sammensætning. Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges gennem hele dagen. Det betyder, at det pædagogiske personale arbejder bevidst med åde leg, spontane og planlagte aktiviteter og rutiner, så børnenes trivsel og læring er i fokus i alle situationer.

Udgangspunktet for børns læring er et trygt og inspirerende pædagogisk læringsmiljø. Læringsmiljøer, både ude og inde, skal understøtte de værdier den pædagogiske praksis bygger på, den faglige tilgang til den aktuelle børnegruppe samt den kvalitet vi gerne vil opnå. Børnemiljøer skal forstås bredt og dækker over det samlede fysiske, psykiske og æstetiske miljø.

I Brønderslev Kommune betyder det at...

Vi arbejder med læring hele dagen, hver dag, hvilket afspejler sig i kvaliteten i de rutineprægede situationer og i vores indretning af de fysiske læringsmiljøer, både ude og inde. I indretningen af læringsmiljøer inddrager i børnenes perspektiver og den aktuelle børnegruppes behov og arbejder bevidst med mulighederne for læring. Via blandt andet Børnesynet og KVALid justerer vi løbende læringsmiljøerne *omkring* det enkelte barn og børnegruppen.

Forældresamarbejde

Samarbejdskultur er et fælles ansvar mellem institutionen og hjemmet som understøtter et pædagogiske arbejde. Dette ør vi ved at inddrage forældrenes viden og personalets faglighed om børns læring, trivsel, udvikling og dannelse og centrere samarbejdet om dette.

Det kan også involvere, at personalet informerer forældrene om det pædagogiske arbejde dagtilbuddet, og at det pædagogiske personale vejleder forældrene efter behov og understøtter barnets læring i familien. Samarbejdet skal være baseret på tillid, tilpasses det enkelte families behov og have fokus på at få talt om gensidige forventninger til hinanden.

I Brønderslev Kommune betyder det at...

Vi har fokus på at anse alle forældre som værdifulde samarbejdspartnere, hvor tillid skabes ved at forældrenes værdier, kultur og synspunkter respekteres, og der tages initiativ til kontakt og dialog med gensidig udveksling af informationer. Vi har fokus på regelmæssigt at afholde møder med forældre og arrangementer, hvor indholdet blandt andet er præget af hvad forældrene er optagede af. Vi har fokus på at have en systematik for hvordan nye forældre bydes velkommen og sikres den rette information før, under og efter opstart. Vi anvender kommunikationsplatformen Aula, der er med til at styrke samarbejdet mellem forældre og institution og giver forældrene mulighed for at følge med i hverdagen og den pædagogiske praksis i institutionen.

Børn i udsatte positioner

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det understøtter læring, udvikling, trivsel og dannelse hos børn i udsatte positioner. Med børn i udsatte positioner menes der bl.a. børn med svag socioøkonomisk baggrund og med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, men udsathed er et dynamisk fænomen, og alle børn kan, i perioder, opleve at stå uden for børnefællesskabet i løbet af deres tid i dagtilbud. Børn i udsatte positioner har i særlig grad brug for at blive mødt med positive forventninger og opleve, at de er en betydningsfuld del af fællesskabet. De skal udfordres og opleve mestring i voksen- og børneinitierede lege og aktiviteter. Kvaliteten af samspillet mellem barnet og det pædagogiske personale samt den generelle kvalitet i dagtilbuddet har særlig stor betydning for børn i udsatte positioner.

Alle børn er unikke og har forskellige forudsætninger. Derfor tilrettelægger vi den pædagogiske praksis således, at alle har lige deltagelsesmuligheder i betydningsfulde fællesskaber. Børn i udsatte positioner skal være en betydningsfuld del af børnefællesskabet, ligesom deres forældre er tilsvarende betydningsfulde i forældrefællesskabet.

I Brønderslev Kommune betyder det at...

Vi har fokus på etableringen af stærke læringsmiljøer for alle børn og tilbyder læringsmiljøer der bedst muligt tilgodeser det enkelte barns behov. Heri indgår en hensigt om at fordele børn i udsatte positioner fx børn med sproglige og/eller sociale vanskeligheder, i de institutioner der kan imødekomme disse vanskeligheder. Derfor har vi oprettet såkaldte *pluspladser* i udvalgte institutioner.

Sammenhænge, herunder inddragelse af lokalsamfundet

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så børnene oplever sammenhæng i overgangene. At understøtte og skabe en tryk sammenhæng på tværs sker i et tæt samarbejde mellem forældre, dagtilbud, skole og SFO/fritidshjem. Det sidste år i dagtilbud bliver det pædagogiske læringsmiljø tilrettelagt med skoleforberedende aktiviteter. Det handler bl.a. om, at børnenes nysgerrighed stimuleres, og at børnene støttes i fx at fordybe sig og være vedholdende. Dagtilbuddets arbejde med børnenes trivsel og deltagelse i børnefællesskaber og evner til at danne relationer er desuden en vigtig del af de skoleforberedende aktiviteter.

De vigtige overgange i børns liv, har stor betydning for deres trivsel og arbejdet med at forberede børn på denne overgang er en stor del af deres institutionsliv. Arbejdet understøtter børns lyst til at lære og giver dem mod på nye oplevelser.

Samarbejdet med lokalsamfundet kan indebære forløb med biblioteker, idrætsforeninger, museer, plejehjem, erhvervsliv mfl. Det er det pædagogiske personale der sikrer, at eventuelle samarbejder, foregår indenfor den pædagogiske ramme, samt at de altid har børns trivsel, læring, dannelse og udvikling for øje.

I Brønderslev Kommune betyder det at...

Den sidste tid i nuværende dagtilbud skal der arbejdes med at skabe sammenhæng til kommende dagtilbud for at sikre den gode overgang i overensstemmelse med "Formålsbeskrivelsen og handleplan for den gode overgang". Vi laver overgangsbeskrivelser i Hjernen&Hjertet.

De seks læreplanstemaer

Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i de seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring. Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns redede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer. De seks læreplanstemaer skal ses i sammenhæng og samspil med hinanden og forekommer i praksis ikke som adskilte temaer. Der kan hentes inspiration i KVALid materialet.

Vi arbejder ud fra en bred læringsforståelse, som særligt er kendetegnet ved nærværende voksne, som har opmærksomhed på børnenes behov og initiativer. Vi arbejder med mindre læringsmiljøer, hvor vi skaber muligheder og tilbud til børnene, som støtter deres trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Integrerede institutioner skal udarbejde to planer – én for vuggestuen og én for børnehaven.

Et vigtigt aspekt i dette arbejde er evaluering, hvorfor dette præsenteres først herunder.

Institutionerne kan finde inspiration til arbejdet her:

- [Den styrkede pædagogiske læreplan – rammer og indhold](#)

Evalueringskultur

I Brønderslev kommunes dagtilbud forholder vi os løbende til vores pædagogiske praksis. Evaluerende pædagogiske praksis handler om løbende og systematisk at evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø, børnegruppens og det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse. En systematisk evaluerende pædagogisk praksis og dokumentationen heraf, styrker kvaliteten af det pædagogiske læringsmiljø og sikrer, at det hele tiden er justeret og tilpasset den aktuelle børnegruppens behov.

Hos os betyder det at vi...

Vil justere vores skriftlige pædagogiske læreplan, så det kommer til at fremgå, at vi benytter KVALid, som værktøj i vores arbejde med at sikre høj kvalitet og få skabt en evalueringskultur.

Dette tema har vi senest arbejdet med:

- Pædagogiske læringsmiljø – måltidet
- Forældresamarbejdet – modtagelse og afsked

Ved udgangen af maj 2022:

- Forældresamarbejdet – kontakt og dialog

Inden udgangen af november (start 22. august 2022):

- Det pædagogiske læringsmiljø – planlagte vokseninitierede aktiviteter
- Måltidet som et læringsmiljø (børnehaven efterår 2023)
- Legepladsen som et læringsmiljø (vuggestuen efterår 2023).
- Vuggestuen: Måltidet – rammer, rutiner, eksperimenter og kvalitet. (2024).
- Mangfoldighed (børnehaven efterår 2024)
- Forældresamarbejde (vuggestuen efterår 2024)
- Måltidet (børnehaven forår 2025)
- Børnesyn (vuggestuen forår 2025)
- Måltidet (børnehaven forår 2025)
- Børnesyn (vuggestuen forår 2025)
- Pandastuen – Børnesyn – nærvær og følelser (efterår 2025)
- Tigerstuen – Natur, udeliv og science (efterår 2025)
- Krokodillestuen- Bevægelse (efterår 2025)
- Pingvistuen- Børneinitieret leg og den voksnes rolle (efterår 2025)

Alsidig og personlig udvikling

Pædagogiske mål for læreplantemaet

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både bekendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn, samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Formål

At sikre, at alle børn har tætte relationer til personale (minimum 1 voksen) og tilbydes et alsidigt personligt udviklende læringsmiljø.

Hos os betyder det at vi...

Det pædagogiske personale vil have fokus på et læringsmiljø, hvor vi kan følge børnenes spor, og justere os efter børnegruppens behov og interesser. Vi vil have fokus på at være nærværende voksne, der er tilgængelige, eksperimenter og undersøgende sammen med børnene. Vi vil være nærværende voksne, der benævner barnets initiativer og følelser.

Vi er hver dag opmærksomme på hvordan vores relationer er til børnene, og om enkelte børn har en tæt relation til personalet. Struktur og gode rutiner som sørger for, at alle børn har en god relation til en voksen og bliver set hver eneste dag. Vi drøfter børn og

børnegrupper kontinuerligt på personalemøder og stuemøder, hvor vi anvender relations cirklen, TOPI-profiler, samt sparrer med hinanden på tværs af personalegruppen og med udgangspunkt i Brønderslev kommunes børnesyn.

I den Grønne Giraf er vi optagede af Low arousal tilgangen. Vi er optagede af at give alle børn positive anvisninger i konfliktsituationer, så barnet altid introduceres for strategier og handlingsmuligheder i børnefællesskaberne. Dette oplever vi er med til at skabe resiliente børn. Vi er et børnehus som i høj grad har fokus på at justere på vores rammer, så vores børn har de bedste forudsætninger for at opnå udvikling, trivsel, læring og dannelse.

Børnehaven

Vi har i april 2025 skabt en ny struktur i Den Grønne Giraf, hvor vi har aldersintegreret alle børnehavegrupper, vi har blandet børn og voksne i denne proces. Børnene har i denne forbindelse haft stor medindflydelse. Børnene har stemt om hvad de synes de nye stuer skulle hedde, alle børn er blevet interviewet og har haft mulighed for at sætte ord på hvilke børn og voksne de gerne vil være på stue med.

Vi arbejder på stuerne dagligt på tværs af aldersgrupperne, idet stuerne er aldersintegrerede. På denne måde spejler børnene sig i hinanden på tværs af aldersgrupperne, de små spejler sig i de store børn og de store børn udvikler empati og mentaliserings evne overfor de yngste børn. Børnene mødes på tværs af stuerne hver onsdag, og her mødes de i børnefællesskaber med deres jævnaldrende. I disse børnefællesskaber er der bl.a. fokus på at støtte børnene i deres alsidige og personlige udvikling, at møde børnene i deres aktuelle udviklingszone, for at bevæge sig hen mod barnets nærmeste udviklingszone, dette sker i samspil med jævnaldrende børn, hvor den voksne er støttende og guidende i relationen.

I den ældste gruppe børnehavebørn har vi særligt fokus på den personlige og følelsesmæssige udvikling. Vi har fokus på at skabe resiliente børn, som får mestingsstrategier i de sociale fællesskaber, bl.a. igennem spejling af børn og voksne i legen, samt igennem samling hvor der tales om følelser, oplevelser og strategier, bl.a. igennem "Fri for mobberi" og "Face it".

Vi har haft flere støtteindsatser på læringsmiljøerne i børnehaven. I vores støtteindsatser har der været fokus på de voksnes tilgang til børnene, samt det at skabe læringsmiljøer der fordrer trivsel, udvikling, læring og dannelse. Der er via støtteindsatsen skabt en ramme med visuel støtte, en struktur der skaber tryghed og forudsigelighed, og som er synlig for alle børn. Der er skabt en ramme som kan rumme alle børns behov.

Vi har ligeledes fokus på at inddele børn i relations grupper, hvor der ud fra et børneperspektiv er et spændende læringsmiljø. Vi trækker på børns ytringer. Det gør vi ved at bytte rundt på legetøj og møbler, så der er attraktivt legetøj og materialer tilgængeligt for børnene. Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder.

F.eks. Vi har fokus på de upåagtede pædagogiske aktiviteter, som er i de daglige rutiner. Gennem aktiviteterne har vi mulighed for at sætte ord på barnet, mens der arbejdes.

Barnet bliver/føler sig værdifuld, hvis man får lov til at være med til at hjælpe med noget; børnene får nærvær, omsorg og alenetid.

Vuggestuen

I vuggestuen vægter vi tid og rum til 1:1 situationer, hvor alle vuggestuebørn vil opleve tilknytning og nærvær fra den voksne. Dette kan fx. Være ved puslebordet, hvor der er alenetid og et værdifuldt nærværende barn/voksen tid. Vi venter, ser og følger barnets initiativer og er tilgængelig. Når vi er nærværende erhverver vi os informationer om det enkelte barn, og vi kan støtte barnet med øje for dets mestring i nærmeste udviklingszone ift. At kunne indgå i børnefællesskaber. Vi er opmærksomme på at skabe en god tilknytning til de voksne når vuggestuebarnet starter op i vuggestuen, ved at det er en fast voksen der indkører barnet i vuggestuen. I barnets tempo udvides de trygge relationer til de andre voksne og børn på stuen. Ligeledes arbejdes der også med at barnet indgår i små grupper i løbet af formiddagen. Dette er aldersopdelte grupper, hvor der laves pædagogiske aktiviteter der er alderstilsvarende. Vi har fokus på selvhjulpenhed og succesoplevelser for vuggestuebarnet, uden at have et bestemt mål for øje, udover at barnet oplever at kunne mestre en grad af selvhjulpenhed.

Kultur, æstetik og fællesskab

Pædagogiske mål for læreplanstemaet

1. det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte at alle børn indgår i ligeværdig og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hos os betyder det at vi...

Det pædagogiske personale tænker æstetik og kultur i mange af de ting, vi laver, da vi vægter fællesskab og rummelighed højt.

Vi er opmærksomme på at alle er med uanset kulturel baggrund. Vi viser børnene at man kan udtrykke sig på mange måder. Fokus på at være tilgængelig, og formidle den kultur vi har i børnehuset, så det er synligt for forældre. Der igennem vi viser hvad vi står for, og hvad vi prioriterer.

Vi hjælper børnene med at udforske i forhold til forskellige æstetiske udtryksformer. Vi opfordrer børnene til at tage de kulturer/traditioner de oplever og får kendskab til, med i legen.

Vi er åbne for børnenes initiativer og idéer ift. kulturelle udtryksformer og værdier. Vi har fokus på at sætte en ramme, hvor børnene bidrager til forskellige udtryksformer. Fx kan man som barn i Den Grønne Giraf have medindflydelse på hvilken julegave man selv vil lave til sine forældre. Personalet introducerer barnet for nogle materialer og

genbrugsmaterialer der kan skabes kreative ting ud fra. Der vil være nogle forskellige gaver/modeller der kan laves ud af materialerne, så det er en mulighed selv at bestemme om man vil følge en af modellerne eller lave noget ud fra fri fantasi. Dette bærer de fleste kreative aktiviteter i Den Grønne Giraf præg af.

Formål

Vi arbejder med traditioner (jul, påske, fastelavn og halloween) gennem viden og kreative aktiviteter. Dans, sang, musik, tegne, teater, bevægelse, osv. Vi arbejder ud fra et årshjul, som berører alle traditioner og årstider.

Børnehaven

Vi sætter tilgængelige sakse, papir, farver frem i vores kreative læringsmiljøer. Vi sætter billeder af de kreative produkter op på tavlerne og på stuerne. Dokumentation er oplagt samtaleemne for børn og forældre imellem. Der findes både konvolutter, blankt papir og kopi papir, samt farver og tuscher man kan tegne med.

Der laves ofte kreative borde i Den Grønne Giraf, hvor børnene kan sidde sig og fordybe sig med kreative aktiviteter, som fx perler, maling, eller kreative sysler hvor vi tager naturen med indenfor og skaber noget kreativt ud af dette.

Der er altid en mulighed for at komme ind på en stue i Den Grønne Giraf, hvor der er musik og diskolys – og allerede fra morgenstunden, hvis børnene efterspørger dette. Vi har spejle på de fleste stuer, så børnene kan se sig selv danse. På alle stuerne spilles der en ryd-op sang hver dag inden der skal ryddes op. Børnene kender sangen rigtig godt og danser og synger med, samtidig med at de rydder op.

På legepladsen finder der også kreative aktiviteter sted, børnene kan fx tegne med kridt på fliserne, de kan blive tilbudt ansigtsmaling. På legepladsen har vi fokus på lege som fx banke-banke bøf og at hoppe i sjippetov. Disse aktiviteter er en vigtig del af børns kulturelle dannelse. De voksne positionerer sig altid som aktivt deltagende i disse lege.

Der er for de ældste børnehalebørn etableret et samarbejde med det lokale plejehjem. Her får børnene et indblik i hvordan ældre mennesker lever og har det. Børnene går Lucia på plejehjemmet, og besøger plejehjemmet i forbindelse med højtider. Herudover er der et veletableret samarbejde med kirken, hvor alle børn er til julegudstjeneste hvert år i december. Der er for de ældste børnehalebørn et yderligere samarbejde med kirken, hvor de besøger kirken, synger salmer, hører fortællinger i kirken osv, 5-6 gange om året.

Der arrangeres ture til biblioteket, til biograf osv. når det er en mulighed.

Børn deltager i ovennævnte aktiviteter i det omfang de har lyst til og mulighed for, de kan positionere sig som de har behov for. Fx kan nogle børn have behov for at trække sig tilbage og være observerende frem for aktivt deltagende. Her mærker vi efter hvor barnets aktuelle udviklingszone er, og hjælper barnet videre til barnets nærmeste udviklingszone.

Vuggestuen

Vi har fokus på deltagelse i sociale fællesskaber, - med fælles oplevelser. Vi arbejder for et læringsmiljø, hvor børnene lærer hvordan man begår sig i de forskellige arenaer, dette arbejder vi også med via guidning og social spejling. Vi har en struktur og rytme som

understøtter hverdagens rytmer, trygge vaner og rammer som børnene kender hjemmefra. Vi har den samme struktur dagligt, dette skaber tryghed og forudsigelighed.

I vuggestuen er der også fokus på at arbejde alderssvarende ud fra vores årshjul. Der er tilsvarende og alderssvarende kreative aktiviteter som berører de temaer vi arbejder med i årshjulet. Aktiviteterne fokuserer mest på den sansemæssige oplevelse for barnet, frem for det produkt der kommer ud af aktiviteten. Der er fokus på at det skal være en succesoplevelse.

Derudover er der skabt læringsmiljøer på stuen, som bærer præg af de hverdagsoplevelser børnene har med deres forældre. Der er fx et legekøkken med et tilhørende lille hus, hvor børnene både kan slippe fantasien løs, lave mad, og servere mad for børn og voksne.

Der afholdes samling når børnene har fødselsdag, på en traditionsbunden måde, hvor børnene lærer at synge den fødselsdagssang som de også kommer til at synge i børnehaven.

Vuggestuen tager på ture til dyrehandelen, skoven, biblioteket mm., dette giver børnene en oplevelse af den kultur, der er i en butik, i skoven og på et bibliotek. Personalet går i dybden med samtalen om, hvad det er de har set, oplevelsen visualiseres gennem materialer, som barnet bliver optaget af.

Børn deltager i ovennævnte aktiviteter i det omfang de har lyst til og mulighed for, de kan positionere sig som de har behov for. Fx kan nogle børn have behov for at trække sig tilbage og være observerende frem for aktivt deltagende. Her mærker vi efter hvor barnets aktuelle udviklingszone er, og hjælper barnet videre til barnets nærmeste udviklingszone.

Natur, udeliv og science

Pædagogiske mål for læreplanstemaet

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hos os betyder det at vi...

Det pædagogiske personale vil bruge naturen til at gå på opdagelsesrejse i. Det giver mulighed for at udfordre og pirre børns nysgerrighed og lyst til at opdage og udforske sammen. Børns evne til at leve sig ind i det de ser og oplever er fantastisk. Vi voksne skal stille åbne og nysgerrige spørgsmål, frem for at give svarerne, da det er langt mere udfordrende, når børnene selv er medvirkende til at finde svar og løsninger. Når vi ønsker at fange børnenes interesser, er der meget drivkraft at hente i deres egen nysgerrighed og fantasi.

Formål

Vi bestræber os på at gribe børnenes videbegærlighed og sammen undersøge det de er optaget af. Sammen eksperimenterer vi, vi afprøver forskellige tiltag for at blive klogere på det vi undersøger. Vi arbejder ud fra et årshjul, som berører alle traditioner og årstider, vi arbejder med temaer som berører alle årstider.

Børnehaven

Vi taler om årstiderne og naturens skiften. Børnene får mulighed for at lave forskellige kreative projekter, som afspejler årstiderne. Vi har fx haft høst-emne i hele dagtilbuddet, hvor vi selv har dyrket grøntsager. Vi har modtaget mange frugter og grøntsager fra forældre, som vi har undersøgt, skåret ud, tilberedt og smagt på. Alt dette i samarbejde med vores køkken. Køkkenet har været tovholdere for et fra jord til bord projekt, hvor der har været fokus på dyr, hvilke dyr det kød vi spiser kommer fra og hvilke retter vi spiser med kødet. Vores måltider er visualiseret for børn og voksne som kommer i huset.

Vi bruger uderummet som et aktivt læringsmiljø, hvor der er plads til fordybelse og nysgerrighed. Legepladsens rammer giver børnene mulighed for at opleve naturen på forskellige måder. F.eks. lege med sand, vand, mudder, græs m.m. Vi har mulighed for at lave bål, hvor vi nogle gange laver mad over bålet. Vi bestræber os på at lave mad over bålet mindst én gang om måneden, hvor køkkenet også er en del af at forberede det vi skal tilberede over bålet.

Derudover gør vi brug af Naturtrailereren vi har i dagtilbudsområdet. Vi undersøger hvilke dyr vi har på legepladsen, bruger de beholdere og forstørrelsesglas vi har i naturtrailereren. Vi har store plader der hænger på hegnet på legepladsen, som visualiserer hvilke dyr vi har både på legepladsen, samt hvilke dyr vi kan finde når vi er på tur i skoven. Vi taler ofte med børnene om dette når vi er ude på legepladsen.

Vi undrer os sammen med børnene – vi søger svar i fællesskab på de spørgsmål børnene kan komme med. Vi bruger digitale medier som redskaber til at kommunikere, undersøge og eksperimentere sammen med børnene.

Vuggestuen

Vi er på legepladsen hver dag, uanset vejr, hvor vi kan lege, trille på bakken, spile fodbold på fodboldbanen, lave mudderbade, lege i vandpytter, gynges, eller hvad vi nu ellers kan finde på. Vi har turdage hvor børnene kan gøre sig erfaringer med naturen og dens fænomener i fællesskab med hinanden, hvor vi voksne kan gå foran, ved siden af og bagved efter behov.

Vi understøtter børnenes naturlige nysgerrighed og engagement. Dette kan medføre at vi i perioder fordyber os i forskellige temaer, f.eks.: - krible kravle, vand, sten.

Vi bruger vores faglitteratur, digitale medier mm. Til at opsøge fælles ny viden. F.eks. Fisken vi spiste til frokost, hvordan ser den ud og hvor kommer den fra?

Børn deltager i ovennævnte aktiviteter i det omfang de har lyst til og mulighed for, de kan positionere sig som de har behov for. Fx kan nogle børn have behov for at trække sig

tilbage og være observerende frem for aktivt deltagende. Her mærker vi efter hvor barnets aktuelle udviklingszoner, og hjælper barnet videre til barnets nærmeste udviklingszone.

På vuggestuens legeplads hænger der en stor plade med billeder af de dyr der kan findes på legepladsen. Børn og voksne kan dermed arbejde pædagogisk med udgangspunkt i at tale om dyrene, hvad de hedder, hvad de spiser, hvilken farve de har og om vi måske kan finde dem på legepladsen.

Krop, sanser og bevægelse

Pædagogiske mål for læreplanstemat

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenter med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hos os betyder det at vi...

Det pædagogiske personale understøtter børnenes læringsmiljøer med fysiske aktiviteter, så som klatre, rulle, trille, hoppe, danse osv. Dette bidrager bl.a. til udvikling af selvværd, selvtillid og motorik. Det børnene sanser, bearbejdes og analyseres og sættes i kontekst med den erfaringsdannelse børnene har med sig, hvilket bl.a. bidrager til den kognitive udvikling.

Børn der oplever glæde ved at bevæge sig, bliver mere bevidste om deres egen krop. Kropsbevidsthed indebærer bl.a. at være i stand til at mærke de fysiologiske behov, så som sult og mæthed, samt at være opmærksom på kroppens signaler så som smerte, velvære, anspændt og afslappet. Kropsbevidstheden er afgørende for at kunne beherske forskellige bevægelser, bruge kroppen hensigtsmæssigt og kende egne kropslige grænser samt være opmærksom på andres.

Vi har på alle stuer i Den Grønne Giraf etableret sansekasser med sanselegtøj og kinetic sand. Kasserne er et fleksibelt læringsmiljø som kan findes frem. Dette tiltrækker mange børn, og børnene finder ro i deres nervesystem ved at sidde med sansekasserne.

Vi bruger bevidst sansekasserne til de børn som har brug for hjælp i hverdagen til at nedregulere deres nervesystem. Børnene kan enten sidde alene eller med et andet barn eller voksen mens der leges med sanselegtøj. Dette giver barnets nervesystem en naturlig pause.

Derudover er Den Grønne Giraf i vinteren 2025 blevet DGI certificeret, indenfor Naturlig leg. Dette betyder at alle de ansatte har været på kursus, hvor vi har lært mange lege, som vi kan lege med børnene på legepladsen. Vi leger både velkendte nye lege, som stå trolde, bankebøf, fisker fisker osv. Vi har også lært at lave yoga øvelser, som kan bruges både i børnehaven og vuggestuen, og som hjælper børnene ned i arousal. Derudover har vi i

vuggestuen lært at lave motorikbaner på legepladsen, som stimulerer og udfordrer alle vuggestuebørn.

Formål

Vi følger børnenes initiativer, og giver plads til øget kropsbevidsthed, gennem glæde ved udfoldelse/bevægelse, - som en naturlig del af børns leg "alle børn skal have smag for livslang idræt".

Børnehaven

Vi tilbyder forskellige fællesskaber, hvilket giver børnene muligheder for at udvikle deres kropsidentitet via de kropslige erfaringer i sociale samspil. F.eks. ved at de må gå og hoppe eller tage store skridt el. bevæge sig til musik på legepladsen. Vi har en stor legeplads, der er inddelt i forskellige "zoner" f.eks. cykelbane, fodboldbane, sandområde, skovområde og bålplads, der hver især kan stimulere de forskellige sanser samt motorikken på forskellig vis.

Vi ønsker ikke at have mange regler for plads/støj krævende lege, men at finde muligheder for hvor de kan foregå.

F.eks. aktiviteter med børnene, såsom pizzalege, sanglege, dans til musik, yoga og modellervoks, hvor der er fokus på krop, sanser og bevægelse.

Derudover har vi et pudrum i kolonihaven, hvor mange kan udfolde sig fysisk indenfor uanset hvilket tidspunkt på dagen det er. Her må man støje og være i vild leg.

Vuggestuen

Børn udvikler deres sanser, både ved at røre ved forskellige genstande, madvarer samt ved at dufte og smage på maden. Det lille barn erfarer med sin krop, og tumler afsted mod det de ser. Det kræver et læringsmiljø med masser af gulvplads på Pingvinstuen.

Bevægelse er også at kunne kravle op og ned igen. Små børn bevæger sig i intervaller, de løber og går.

Vi hjælper børnene med at lære at mærke deres krop og regulere deres nervesystem ved at afspejle et roligt nervesystem. Dette gør vi ved at være til stede på gulvet hos børnene, så vi er tilgængelige og børnene kan komme og sætte sig og få kropskontakt.

Derudover laves der i vuggestuen både indendørs og udendørs aktiviteter, hvor der er fokus på at bruge kroppen. Børnene går tur, og får lov til at øve sig i at gå. Turen kan fx gå til den lokale legeplads, hvor man kan udfolde sig fysisk, eller også bare en tur på legepladsen, hvor der kan øves i at køre på løbecykel, leges sanslege i sandkassen, rutsje og klatre på børnehavens legeplads, og meget mere. Indenfor kan der leges med fjer, man kan blive nusset med en fjer, nusse andre med fjer, puste til en fjer osv.

Der er et fokus på at børnene skal gøre de ting de selv kan gøre, så de mestrer selvhjulpethed bedst muligt. Der er tid og ro til fx at øve sig i selv at tage sin sko på når man skal ud.

Kommunikation og sprog

Pædagogiske mål for læreplanstemaet

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hos os betyder det at vi...

Det pædagogiske personale arbejder med sproget i samspil med børnene. Sproget er en forudsætning for at barnet kan udtrykke sig, kommunikere og indgå i samspil. Sproget binder de 2 forudgående læreplanstemaer. Den alsidige personlige udvikling og sociale udvikling sammen med den sproglige kompetence. Sprog er udover det talte sprog, også det nonverbale sprog, såsom mimik/kropssprog.

Børn har brug for sprogmodeller der kan udfordre dem sprogligt. Med de pædagogiske aktiviteter styrker vi det enkelt barns sprog, så barnet har de sproglige forudsætninger til at fortælle og give udtryk for dets følelser. Gennem sproget kan vi føle os set hørt og mødt. Det kan binde os sammen social, psykisk og emotionelt.

Både i vuggestuen og børnehaven har vi fokus på at italesætte børnenes handlinger, intentioner og følelser. Dette er medvirkende til at børnene udvikler et sprog de kan bruge i legen, det er medvirkende til at børnene kan italesætte deres ønsker og behov i forskellige kontekster, fremfor at vælge mere uhensigtsmæssige handlinger.

Både i børnehaven og i vuggestuen arbejdes der med fokusord, som er bestemt af et tema og en kontekst børnene beskæftiger sig med. Et fokusord kan også være et ord som kan være svært at udtale for nogle børn. Vi bruger ordet i forskellige kontekster sammen med børnene, til samlinger, i hverdags samtaler, på gåture hvis vi ser et af vores fokus ord, osv.

Formål

Arbejde med sproglig udvikling. Sproget har stor betydning for senere at kunne knække læsekoden. "Grænserne for mit sprog er også grænserne for min verden".

Børnehaven

Vi sprogvurderer alle børn flere gange i deres børnehavetid. Denne sprogvurdering er grundlaget for hvordan vi understøtter det enkelte barn. Vi gør børnene opmærksomme på eget og andres kropssprog og mimik og hvordan man agerer.

F.eks. gennem følgende aktiviteter: til samling, sang, rim/remser, dialogisk oplæsning, vi taler med børnene om det de er optaget af, vi sætter ord på egen og andres handlinger og følelser, vi snakker om dagligdagen m.m.

Vi spiller forskellige spil med børnene, der er med til at øve børnenes sprogforståelse på forskellig vis.

Børnene har adgang til bøger, som de selv kan sidde og lære i, og de voksne læser også højt for børnene, f.eks. Sproggruppe, relations gruppe, sprogfitness. Dialogiske læsning, hvor vi spørger ind til og forklarer svære ord/udtryk.

Vuggestuen

Kommunikation og sprog mellem barn og voksen f.eks. På puslebordet tilbyder vi barnet øjenkontakt. Vi forstørrer det barnet spejler tilbage. Vi anvender turtagning, venter, ser og følger barnets kommunikative initiativ, vi gentager barnets sprog.

Vi samtaler og udvider samtalen i gruppen af børn, hvor vi anerkender og giver ros for det barn kan. Vi justerer os efter barnet, da alderen og det enkelte barns sproglige udvikling varierer.

Vi synger sange og læser bøger med historier, rim og remser.

Vi laver Sprogtrappen på alle vuggestuebørn mindst en gang om året. Resultatet af Sprogtrappen er grundlaget for hvordan vi understøtter det enkelte barns sproglige udvikling.

Social udvikling

Pædagogiske mål for læreplanstemaet

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse

Hos os betyder det at vi...

Det pædagogiske personale bidrager til, støtter og hjælper det enkelte barn med deltagelsesmuligheder ind i børnefællesskaber. Den voksne benævner barnet, børnene og sig selv. Vi lærer børnene at aflæse, samt forstå de andre børns hensigter, ønsker og behov. Vi løfter den sociale opmærksomhed, når vi benævner initiativer og positioner, ved at være nærværende vitale og aktive sammen. Vi har fokus på at børnene får den samme tilgang til andre,

Børns forskelligheder og kulturer er en kvalitet i sig selv i forhold til den sociale udvikling – at kunne acceptere og rumme forskelligheder. Vi øver børnene i at tage hensyn til hinanden, for derved lettere at kunne respektere forskelligheder og etablerer relationer.

Derudover har vi stort fokus på inkluderende indsatser i børnefællesskaberne. Vi har fokus på at hjælpe børnene med at se hinandens styrker og kompetencer i legen, og vi er som voksne aktivt deltagende i børnenes leg, så vi hele tiden kan guide og spejle børnene i en hensigtsmæssig adfærd. På denne måde forbygger vi at børn stigmatiseres eller marginaliseres i børnefællesskaberne.

Formål

Alle børn udvikler sig og lærer gennem relationer til andre – såvel børn som voksne i et forpligtende fællesskab.

Børnehaven

Gennem lege vil vi bevæge os foran, bagved eller ved siden af børnene, så vi kan guide til udvikling af legen og konflikthåndtering. Når et barn får en ide, inviterer vi andre med, så børnene oplever kvaliteten af leg med andre og at udforske i fællesskab.

F.eks. Garderobe: opfordrer børnene til at hjælpe hinanden, for det er med til at styrke deres relation og giver selvværd.

F.eks. opdele børnene i mindre grupper, en pause, en voksen tæt på, til at gå foran, bagved eller ved siden af. Guide børnene i at gå på kompromis.

Introducerer børnene for "fri for mobberi" og børnemassage (som er en del af Maryfondens anti-mobbe kampagne). Vi øver børnene i, at der er noget, man skal deltage i.

Vuggestuen

Børnene har gode forudsætninger for at navigere trygt, nysgerrigt og udforskende på hinanden i pingvinstuens nære miljø. Læringsmiljøet er med til at ruste dem til, at se de andre børn og håndtere fremtidige deltagelsesmuligheder. Gennem lege vil den voksne løfte den sociale opmærksomhed ved at benævne barnets initiativ. "Se Hugo vil gerne give dig lastbilen". Den voksne vil altid tilbyde barnet handlemuligheder og positive anvisninger.

Vi opdeler dagligt de små og de større vuggestuebørn i mindre grupper, så børnene er en del af børnefællesskaber med alderssvarende børn. Der planlægges og laves aktiviteter ud fra de små legegrupper. Legegrupperne sammensættes ud fra de relationer børnene selv vælger og profiterer af. Relationen mellem børn og voksne er præget af omsorg, nærvær, anerkendelse, tryghed, spejling og guidning.